

**ANALIZA PROIZVODNJE PŠENICE U PRVOJ GODINI SREDNJOROČNOG
PLANA I DESETOGODISNJIKA POSTOJANJA SEKCIJE ZA
PROIZVODNJU ŽITARICA PRI »ŽITZAJEDNICI«**

U V O D

Za ostvarenje srednjoročnog plana proizvodnje pšenice trebalo bi u prosjeku proizvoditi godišnje 140.000 vagona. Godine 1976. kao prve godine srednjoročnog plana (1976—1980) proizvedeno je 5.702 vagona manje nego je planirano. I ove godine, s obzirom na zasijane površine, pitanje je hoće li se postići planirana proizvodnja.

Prema zasijanim površinama ukupni prosjek priroda po jedinici površine trebao bi biti 41,04 q po hektaru, da bi se postigla proizvodnja od 140.000 vagona. Hoće li se ovako veliki skok u prirodu postići također je pitanje?

Zato treba i dalje nastojati da nam se ukupne žetvene površine, kako je to i planom zacrtano, kreću godišnje oko 400.000 hektara. U takvom slučaju bi godišnji prosjek (140.000 vagona) ukupne proizvodnje mogli postići s prirodom od 35 q po hektaru.

Još je potrebno da uz površine vodimo računa i o potencijalu sorte kao i o ostalim čimlicima koji djeluju na postizanje njezinog maksimalnog priroda. Jedan od tih činilaca je upotreba umjetnih gnojiva kako za maksimalni prirod tako i kvalitetu, te je i današnje savjetovanje usmjereno ka upotrebi umjetnih gnojiva. Kod upotrebe umjetnih gnojiva treba znati, da kod sorte ako nema svih faktora u optimumu, a pogotovo hraniva, ne može doći do izražaja njezin potencijal a isto tako i obratno. Badava dodavati velike količine hraniva ako opet potencijal sorte nije takav koji može diskontinuirati data hraniva.

No, o tome će detaljnije ostali referenti iz teoretskih i praktičnih iskustva.

Široka proizvodnja po sortama

Htio bih se osvrnuti s nekoliko riječi na prošlogodišnji prirod pšenice nekih najzastupljenijih sorata i to iz široke proizvodnje organizacija udruženog rada Hrvatske.

Najprije da malo analiziramo prirod po sortama iz proizvodne 1975/76. godine.

Tabela 1 Prirod široke proizvodnje po sortama 1975/76.

— društvena gospodarstva

S o r t a	Ukupno SRH		Ukupno q/ha		Ha	*Istočna q/ha	P o d r u č j e S l i v o n i j a		Ostali dio SRH		
	q/ha	Ha	q/ha	Ha			Zapadna q/ha	Ha	q/ha	Ha	
Zlatna dolina	60,09	50.794	61,98	44.527	44.527	65,50	23.102	58,19	21.425	46,68	6.267
Libellula	55,05	12.167	56,77	10.465	10.465	61,77	4.210	53,41	6.255	44,42	1.702
Sava	57,22	8.172	57,27	8.001	8.001	67,76	3.860	47,49	4.141	54,91	171
Slavonka	58,44	5.455	58,52	5.403	5.403	67,12	1.400	55,51	4.003	50,19	52
Sanja	47,54	3.320	46,22	1.304	1.304	—	—	46,22	1.304	48,39	2.016
Partizanka	54,29	546	54,25	546	546	54,29	226	54,22	320	—	—

* Područje: B. Manastir, Osijek, Vukovar, Vinkovci

Tabela 2 Prirod široke proizvodnje po sortama trogodišnji prosjek (1974, 75, 76)

— društvena gospodarstva

S o r t a	Ukupno SRH		Ukupno		P o d r u č j e S l a v o n i j a		Ostali dio	
	q/ha	Ha	q/ha	Ha	*Istočna q/ha	Zapad- na q/ha	SRH q/ha	Ha
Zlatna dolina	56,35	32.456	57,67	28.630	60,94	15.333	46,43	3.826
Libellula	53,48	21.654	53,38	18.100	59,12	8.279	43,80	3.554
Sava	53,42	5.084	53,42	5.011	56,53	2.801	52,84	74
Slavonka	52,21	6.384	52,31	6.276	52,85	2.474	46,39	108
Sanja	52,14	3.997	54,97	12.665	61,72	435	48,50	1.676

Ako gledamo ukupno SRH tada vidimo da je najzastupljenija i s najvećim prirodom (60,09 q/ha) Zlatna dolina, za njom po prirodu je Slavonka, kao treća je Sava, četvrta Libellula, a peta Sanja. Partizanku nisam rangirao, jer je vrlo mala žetvena površina.

Međutim ako analiziramo po područjima onda je u Slavoniji također Zlatna dolina na prvom mjestu po prirodu, a na ostalim područjima SRH na četvrtom. Na drugom je mjestu u Slavoniji Slavonka, na trećem mjestu Sava, četvrtom Libellula. Redosljed isti kao ukupno SRH. Ali kada Slavoniju podijelimo na dva područja — Istočna (B. Manastir, Osijek, Vukovar, Vinkovci) i Zapadna (ostala Slavonija) tada je redosljed sorata izmijenjen. U istočnom području je po prirodu na prvom mjestu Sava, a na zapadnom Zlatna dolina. Libellula je u istočnom području četvrta, a u zapadnom treća itd. Na ostalom području Hrvatske na prvom je mjestu Sava, drugom Slavonka, trećem Sanja, četvrtom Zlatna dolina, a petom Libellula.

Da se ne zavaramo u prirodu jednogodišnje proizvodnje u slijedećoj tabeli prikazane su iste sorte u trogodišnjem prosjeku.

Ovdje samo da napomenem da je u SRH opet Zlatna dolina na prvom mjestu, a Libellula na drugom. Što se Libellule tiče vrlo je velika razlika i to u njezinu korist u odnosu na jednogodišnji prosjek. Po područjima također ima nekih promjena vidljivih iz tabela.

Prema iznijetom postoji mogućnost za povećanje priroda po jedinici površine. Ako se na pet puta manjoj površini od prošlogodišnje jesenske sjetve, u trogodišnjem prosjeku, mogao postići prirod 54,62 q/ha sa najzastupljenijim sortama, postavlja se pitanje: ne bi li se mogao barem na dvije petine (147.816 ha) zasijanih površina postići takav prirod, na ostale tri petine (221.726 ha) barem 29 q/ha? U tom slučaju prosjek priroda bio bi 39,25 q/ha, ili ukupna proizvodnja bila bi 145.038 vagona. O tome treba najozbiljnije razmisliti, tim više, kad selekcionari iz godine u godinu daju proizvođačima sve prinosnije i kvalitetnije sorte pšenice, a površine pod pšenicom se smanjuju.

Pitanje je također da li nove sorte i tehnologija za njihovu proizvodnju stižu na vrijeme do proizvođača.

Sortni makropokusi

Kao što vam je poznato »Žitozajednica« već desetu godinu, s vama u suradnji, organizirano vodi sortne makropokuse za provjeru sorata na raznim područjima i radi na što bržem širenju onih sorata koje su se pokazale bolje od dosadašnjih i po kvantiteti i kvaliteti.

Zato bih htio nešto iznijeti o postignutim rezultatima nekih najzastupljenijih sorata u trogodišnjem prosjeku makropokusa u poređenju s istim prosjekom iz široke proizvodnje.

Kao primjer uzet ćemo Slavoniju i Baranju ukupno i podijeljeno na istočni dio (B. Manastir, Vukovar, Osijek, Vinkovci) i zapadni dio Slavonije te ostali dio Hrvatske.

Tabela 3 Makropokus i široka proizvodnja u Slavoniji i Baranji trogodišnji pro
sje (1974, 75, 76. god.)

— društvena gospodarstva

S o r t e	S l a v o n i j a i B a r a n j a							
	Ukupno		* Istočna		Zapadna		ostali dio Hrvatske	
	=š q/ha	xMP q/ha	=š q/ha	xMP q/ha	=š q/ha	xMP q/ha	=š q/ha	xMP q/ha
Zlatna dolina	57,67	60,21	60,94	61,07	53,91	59,60	46,43	50,66
Libellula	53,38	54,91	59,12	57,79	52,22	52,88	43,80	46,47
Sava	53,42	58,01	56,53	59,40	47,96	57,14	—	—
Slavonka	52,31	58,28	52,85	60,10	51,95	56,92	—	—

* (B. Manastir, Vukovar, Osijek, Vinkovci)

=š — široka proizvodnja   xMP — makropokus

Kao što je iz tabele (3) vidljivo u širokoj proizvodnji još nije postignut prirod makropokusa, a to je znak da kapaciteti sorata nisu do kraja i svugdje iskorišteni. Poznato je da je kapacitet nekih navedenih sorata i veći nego nam to makropokus pokazuje.

Prema tome i veća upotreba umjetnih gnojiva jedan je od vrlo važnih čimilaca za povećanje priroda u širokoj proizvodnji.

To su podaci za organizacije udruženog rada, a kod privatnika postoje još veće rezerve za osjetnije povećanje priroda po jedinici površine. Kod privatnika, da bi se postigao veći prirod je stvar udruživanja i šire mreže poljoprivrednih stanica, a na čemu se posljednje vrijeme u SRH sve više radi, te se nadajmo da ćemo, ako ne ove godine, onda u slijedećim godinama srednjoročnog plana ne samo postići već daleko prebaciti godišnji prosjek od 140.000 vagona i tako na koncu petogodišta imati kumulativ od 700.000 vagona proizvedene pšenice kako je to planom i postavljeno.

Jesenska sjetva 1976. godine

Tabela 4

Gospodarstva	zasijano ha	indeks 1975 = 100	program = 100
društvena	91.413	92,87	87,06
privatna	249.697	91,95	84,64
UKUPNO	341.110	92,20	85,28

Jesenska sjetva pšenice 1976. godine prema akcionom programu (400.000 ha ukupno, društvena 105.000 ha i 295.000 ha privatna gospodarstva) predloženom Sekciji za proizvodnju žitarica, na temelju statističkih podataka, podbacila je za 58.890 ha ili 14,72 posto.

Prema programu, društvena gospodarstva podbacila su za 12,94%, a privatna za 15,36%.

Tabela 5 Sortni sastav jesenske sjetve 1976. godine je slijedeći:

Red. broj S o r t a	G o s p o d a r s t v a		Ukupno SR Hrvatska %
	društvena %	privatna %	
1. Zl. dolina	68,81	35,91	44,87
2. Sava	11,44	1,25	4,02
3. Libellula	6,95	39,59	30,70
4. Slavonka	3,63	1,97	2,42
5. Sanja	3,22	2,76	2,89
6. Drina	1,66	0,01	0,46
7. NS. rana—2	1,58	—	0,43
8. Biserka	0,73	0,04	0,23
9. NS. rana—1	0,49	—	0,13
10. N. banatka	0,30	—	0,09
11. Kavkaz	0,20	0,24	0,23
12. Tena	0,13	—	0,03
13. Partizanka	0,54	—	0,15
14. Bistra	—	0,19	0,14
15. Bezostaja	—	2,04	1,48
16. San pastore	—	1,37	0,99
17. Abondanza	—	2,68	1,93
18. Ostale sorte	0,32	11,95	8,81
UKUPNO	100	100	100

Zlatna dolina je u jesenskoj sjetvi također zauzela prvo mjesto ne samo na društvenim gospodarstvima već i na ukupno zasijanim površinama Hrvatske. Na društvenim gospodarstvima odmah iza nje je Sava, a na privatnim je još u velikom postotku Libellula.

Sorte naših domaćih selekcionara u prošlogodišnjoj jesenskoj sjetvi zastupljene su na društvenim gospodarstvima sa 92,73%, na privatnim 42,13%, a na ukupnim površinama Hrvatske 55,86%.

Izmjena sorata po godinama kod organizacija udruženog rada Hrvatske prikazana je od 1972. godine u slijedećoj tabeli.

Iz tabele je vidljivo da osim nešto Libellule i Kavkaza nema kod organizacija udruženog rada ni jedne druge sorte stranih selekcionara. Praktički bi se moglo reći da će u ovogodišnjoj jesenskoj sjetvi biti zastupljene samo sorte domaćih selekcionara na tom sektoru proizvodnje.

Tabela 6

Sorta	u %				
	1976.	1975.	1974.	1973.	1972.
Zlatna dolina	68,8	59,8	50,4	23,8	12,4
Libellula	6,9	13,8	19,1	45,2	64,5
Sava	11,4	9,1	10,6	1,6	—
Sanja	3,2	4,3	7,2	7,3	4,8
Slavonka	3,6	6,2	6,5	11,3	9,6
Biserka	0,7	1,1	4,0	—	—
Drina	1,7	2,7	1,4	—	—
Tena	0,1	0,8	0,4	0,3	—
Kavkaz	0,2	0,3	0,3	5,2	6,5
N. banatka	0,3	0,4	0,1	—	—
NS. rana—2	1,6	0,1	—	—	—
NS. rana—1	0,5	0,2	—	—	—
Partizanka	0,5	0,6	—	—	—
Ostale sorte	0,5	0,6	—	5,3	2,2
	100	100	100	100	100

Posebno želim istaći sortni sastav u nizu godina područja Slavonije i Baranje, jer je taj sektor na tom području najzastupljeniji i daje najviše tržišnih viškova. (Tabela 7)

U tabeli 8 i 8a prikazana je široka proizvodnja organizacija udruženog rada najzastupljenijih sorata u Hrvatskoj — ukupno i po područjima (tj. po organizacijama).

Tabela 7 Društvena gospodarstva Slavonije i Baranje

S o r t a	u %						
	S j e t v e n a g o d i n a					1971.	1970.
	1976.	1975.	1974.	1973.	1972.		
Zlatna dolina	68,5	59,9	50,2	23,2	12,7	2,3	—
Libellula	6,3	13,7	18,4	43,3	63,0	71,3	65,8
Sava	13,1	10,2	12,0	1,0	0,1	—	—
Sanja	1,8	2,1	5,0	5,8	4,5	2,9	—
Slavonka	3,9	7,0	7,4	11,5	10,7	7,3	0,4
Bisenka	0,7	0,9	4,6	1,5	0,1	—	—
Kavkaz	0,2	0,4	0,3	9,3	7,1	2,5	—
NS. rana—2	1,9	—	—	—	—	—	—
NS. rana—1	0,5	—	—	—	—	—	—
N. banatka	0,2	—	—	—	—	—	—
Tena	0,1	—	—	—	—	—	—
Partizanka	0,6	—	—	—	—	—	—
Drina	1,9	3,1	—	—	—	—	—
Ostale sorte	0,3	2,7	2,1	4,4	1,8	13,7	33,8
UKUPNO	100	100	100	100	100	100	100

Tabela 8 Proizvodnja po sortama 1975/76. god. (široka proizvodnja)

Područje	Zlatna dolina		Lišelutula		Sava		Slavonka		Ha		q/ha
	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Sanja	Partizanka	
B. Manastir	7.341	65,55	493	65,09	1.894	67,58	664	65,94	—	81	50,36
Osiijek	4.181	67,92	2.117	61,52	1.849	68,51	625	68,88	—	70	61,86
Vukovar	3.708	65,22	892	65,51	—	—	76	65,83	—	32	50,21
Vinkovci	7.872	64,30	708	55,52	117	58,98	35	61,13	—	43	52,33
UKUPNO I	23.102	65,50	4.210	61,77	3.860	67,76	1.400	67,12	—	226	54,29
Zupanja	1.455	55,47	680	59,17	103	49,15	1.067	54,45	576	41,41	—
Đakovo	5.499	61,73	1.559	56,28	60	66,32	357	61,99	—	17	48,98
Valpovo	2.115	64,58	598	57,51	662	59,75	944	57,55	40	65,74	62,37
Našice	1.598	60,03	847	55,97	1.049	57,18	332	60,16	—	87	49,77
P. Slatina	2.327	57,17	324	51,30	1.318	50,81	57	56,52	—	—	—
Sl. Orahov.	1.918	51,55	1.022	51,62	325	43,93	484	51,40	53	47,73	—
N. Gradiška	2.141	51,75	432	43,51	99	46,46	217	53,45	36	38,89	—
Sl. Brod	1.068	47,50	793	45,58	525	42,76	545	47,42	225	48,39	—
Kutjevo	3.304	60,99	—	—	—	—	—	—	374	50,73	55,93
UKUPNO II	21.425	58,19	6.255	53,41	4.141	47,49	4.003	55,51	1.304	46,22	54,22
UKUPNO I i II	44.527	61,98	10.465	56,77	8.001	57,27	5.403	58,52	1.304	46,22	54,25

Tabela 8a *Proizvodnja po sortama 1975/76. godina (široka proizvodnja)*

— društvena gospodarstva —

Područje	Ha Zlatna dolina		Ha Libelula		Ha Sava		Ha Slavonka		Ha Sanja		Ha Partizanka	
	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Ha	q/ha	Ha	q/ha
Daruvar	243	33,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Virovitica	2.006	47,00	80	67,75	112	55,67	—	—	1.166	57,87	—	—
Koprivnica	705	50,22	0,40	49,87	—	—	—	—	252	48,10	0,40	42,49
Križevci	35	41,00	83	42,51	—	—	—	—	—	—	—	—
Čakovec	837	56,00	527	48,00	42	55,00	—	—	—	—	—	—
Kutina	435	42,73	—	—	—	—	—	—	275	38,44	—	—
Lipovljani	275	27,00	288	40,00	—	—	—	—	232	17,00	—	—
Garešnica	175	48,60	29	40,40	17	45,9	15	45,80	43	39,70	—	—
Hercegovac	216	37,00	—	—	—	—	37	52,00	48	36,00	—	—
Ivanić—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grad	160	42,80	120	35,50	—	—	—	—	—	—	—	—
Čazma	460	51,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jastrebarsko	150	40,00	150	27,00	—	—	—	—	—	—	—	—
Pitomača	220	53,00	180	47,00	—	—	—	—	—	—	—	—
UKUPNO	5.917	46,72	1.457	43,73	171	54,91	52	50,19	2.016	48,39	0,40	42,49
III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biograd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m/m	210	52,00	215	49,00	—	—	—	—	—	—	—	—
Sinj	70	55,00	30	45,00	—	—	—	—	—	—	—	—
Novigrad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Istra)	70	19,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
UKUPNO	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV	350	46,00	245	48,49	—	—	—	—	—	—	—	—
UKUPNO	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III i IV	6,267	46,68	1.702	44,2	171	54,91	52	50,19	2.016	48,39	0,40	42,49
SVEU-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
KUPNO	50.794	60,09	12.167	55,05	8.172	57,22	5.455	58,44	3.320	47,54	546	54,29

**DESETOGODIŠNJICA POSTOJANJA SEKCIJE ZA PROIZVODNJU
ŽITARICA PRI »ŽITOZAJEDNICI«**

7. ožujka 1967. godine Upravni odbor »Žitozajednice« osniva »Sekciju za proizvodnju žitarica«, a ista se formira 15. lipnja 1967. godine i od tada počinje aktivno djelovati kroz niz ovih deset godina.

Njezin je cilj da neposrednim proizvođačima omogućuje neposredniji utjecaj na vođenje sortne politike pšenice, lakše rješavanje problema oko osiguranja pšenice kao mlinske sirovine, lakše sinhroniziranje problema proizvodnje, smještaja, prerade i prometa.

Rad »Sekcije za proizvodnju žitarica« sastojao se u ispitivanju, utvrđenju i proširenju novih selekcija pšenice naročito domaćih sorata, boreći se za visoku proizvodnju, ali ne zanemarujući tehnološki kvalitet odnosno brigu za prerađivače pšenice (mlinove, pekare).

U početku svog rada zatekla je slijedeći sortni sastav pšenice na društvenim gospodarstvima Hrvatske u poređenju sa proizvodnom 1976/77. godinom.

Tabela 9 Sortni sastav pšenice 1966/67. i 1976/77. god. u SR Hrvatskoj i kvalitet

S o r t a	— društvena gospodarstva					
	Sortna zastupljen.		kvalitet. broj		kval. grupa	
	1966/67.	1976/77.	1967.	1976.	1967.	1976.
	%	%				
1. Leonardo	45,30	—	35,4	—	C—1	—
2. S. pastore	27,82	—	20,7	—	C—2	—
3. Abondanza	8,72	—	40,7	—	C—1	—
4. Libellula	8,26	6,95	33,7	40,7	C—1	C—1
5. Bezostaja	4,07	—	57,0	—	B—1	—
6. Ranka	2,23	—	—	—	—	—
7. Leone	1,30	—	49,0	—	B—2	—
8. Autonomija	0,53	—	—	—	—	—
9. Langedok	0,05	—	—	—	—	—
10. Zl. dolina	—	68,81	—	46,0	—	B—2
11. Sava	—	11,44	—	49,5	—	B—2
12. Partizanka	—	0,54	—	75,0	—	A—2
13. Slavonka	—	3,63	—	34,3	—	C—1
14. Sanja	—	3,22	—	49,8	—	B—2
15. Drina	—	1,66	—	45,1	—	B—2
16. NS. rana—2	—	1,58	—	59,3	—	B—1
17. Biserka	—	0,73	—	51,2	—	B—2
18. NS. rana—1	—	0,49	—	59,7	—	B—1
19. N. banatika	—	0,30	—	66,1	—	B—1
20. Kavkaz	—	0,20	—	64,5	—	B—1
21. Tena	—	0,13	—	62,1	—	B—1
22. Ostale sorte	1,72	0,32	—	—	—	—
UKUPNO	100	100	—	—	—	—
PROSJEK	—	—	39,4	54,1	C—1	B—2

Ova tabela nam najzornije pokazuje kako se u ovih deset godina gotovo sto posto izmijenio sortni sastav kod organizacija udruženog rada SR Hrvatske. Što više, izmijenjeni sortni sastav i kvalitetno se poboljšao.

Za proizvodnju pšenice sada se koriste sorte domaćih selekcionara dok su se prije sijale strane sorte.

Radi što brže izmjene sortnog sastava u korist kvalitete, već 1964. godine »Žitozajednica« ukazuje na potrebu uvođenja diferenciranih cijena pšenice koje su u početku bile simbolične, i to iz dohotka žitarskih organizacija, a odmah iza toga dolazi i Odluka SIV-a, o dvojnim cijenama koju od tada za svaku proizvodnu godinu SIV redovito donosi.

Sekcija za proizvodnju žitarica bavila se i sjemenarstvom te svojim članicama osiguravala sjeme svih vrsta žitarica, rukovođena time, da je unaprijed ugovarala proizvodnju i prodaju sjemena, a kod raži i merkantilnu proizvodnju. Ukazivala je na nesređeno stanje u sjemenarstvu, koje će takvo i biti dokle god će se tim baviti organizacije kojima nije konačan cilj rezultat od plasiranog sjemena već samo obična prodaja.

Također je zajedno sa Centrom za primjenu nauke u poljoprivredi, povezana sa svim stručnim službama udruženog rada, poljoprivrednim stanicama, zadrugama, a preko njih i s individualnim proizvođačima.

Razvila je široku suradnju s odgovarajućim fakultetima, zavodima, sjemenarskim organizacijama unutar i van SR Hrvatske, kao i drugim sličnim organizacijama u zajedničkom cilju unapređenja žitarica na oba sektora proizvodnje.

Održava s proizvođačima pšenice savjetovanja najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i više puta, te sve prisutne obavještava o rezultatima sortnih makropokusa, o tehnološkoj kvaliteti ispitivanih sorata, o sortnoj zastupljenosti u širokoj proizvodnji na društvenim u privatnim gospodarstvima, te o ekonomici proizvodnje pšenice.

Dogovara se o programu sjetve i drugim zajedničkim interesima proizvođača sjemena, sjemenskih organizacija, te o proširenju visokorodnih sorata na privatna gospodarstva. Raspravlja o nizu drugih problema vezanih za proizvodnju, preradu i promet pšenice.

Da je »Sekcija za proizvodnju« opravdala svoje postojanje dokaz je i sve veći interes proizvođača i drugih zainteresiranih za njezin rad, koji se ogleda i u učesnicima njezinih savjetovanja. U početku je bilo 20—30 učesnika na savjetovanjima dok ih posljednjih godina ima daleko više.

Svjesna je i svojih nedostataka, koji su kroz deset godina rada neminovni, ali koje ćemo zajedničkim radom nastojati otklanjati.

Prema svemu iznesenom zajedničkim interesima, nosioci proizvodnje, prerade i prometa izgrađuju zajedničku politiku i provode je putem »Žitozajednice«, jer ona uključuje i njihove zajedničke interese.

Najočitiji primjer unapređivanja proizvodnje pšenice prikazan je upoređujući prosjeke dvaju trogodišnjih razdoblja prikazanih u slijedećoj tabeli.

Iz ove tabele je vidljivo da nam je ukupni trogodišnji prosjek priroda 1964—66. godine u odnosu na 1974—76. godine bio za 12,35 q/ha manji, na temelju čega bismo mogli zaključiti da se kroz deset godina povećavao prirod idealno gledano, za 1,23 q/ha godišnje.

Na društvenim gospodarstvima je to povećanje bilo za 18,80 q/ha, a na privatnim 9,29 q/ha u odnosu na prvo trogodište.

Kao što je vidljivo »Žitozajednica« odnosno Sekcija za proizvodnju žitarica pri »Žitozajednici« je bila uz ostale nosioce, sastavni dio ukupne proizvodnje pšenice kako kvantitete tako i kvalitete, pa je prema tome sudjelovala i u povećanju dohotka organizacija udruženog rada.

Zato smatramo da njezin dosadašnji rad, makar i pod novim imenom »Zajednica osnovnih organizacija udruženog rada«, treba nastaviti usavršavati i proširivati.

Uvjereni smo da će vašom odlukom, vašim usvajanjem samoupravnih sporazuma, kad vam budu dostavljeni, nova »Zajednica osnovnih organizacija udruženog rada« pri »Žitozajednici« i dalje biti mjesto gdje će se stjecati širi interesi proizvođača i prerađivača, jednom riječju gdje će se integrirano regulirati odnosi proizvodnje, prometa, prerade i potrošnje.

Prema tome ako se imaju u vidu rezultati dvadeset i jednogodišnjeg rada »Žitozajednica« i deset godišnjeg rada »Sekcije za proizvodnju žitarica« pri »Žitozajednici« može se konstatirati da je ona vrlo uspješno, kroz sve periode, prilagođavala svoju djelatnost u skladu sa razvojem našeg ekonomskog i samoupravnog sistema.

Zbog toga je, smatramo, neophodno da ovaj dostignuti stupanj razvoja »Žitozajednice«, kao predstavnika proizvođača i prerađivača žitarica, ukomponiramo u one oblike poslovnog udruživanja prema ZUR-u na koji bi se način mogla osigurati takva organiziranost, koja bi je učinila još efikasnijom u radu za dobrobit zainteresiranih OOUR-a i radnih organizacija.